HUTBA

ZIKR PA DOVA

Petak, 20. novembar 2026. · Hutbu održao hfz. Midhat ef. Sejfić

Neka je hvala Allahu, dž.š., Gospodaru svih svjetova. Neka su salavat i selam na Poslanika Muhammeda, s.a.v.s., njegovu časnu porodicu, ashabe i sve sljedbenike koji i u dobru i u zlu dozivaju svoga Gospodara.

Uzvišeni Allah u Kur'anu časnom poručuje: "A kad završite obrede vaše spominjite Allaha kao što spominjete pretke vaše, i još više Ga spominjite! Ima ljudi koji govore: 'Gospodaru naš, daj nam na ovome svijetu!' Takvi na onom svijetu neće imati ništa. A ima i onih koji govore: 'Gospodaru naš, daj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u vatri!' Njih čeka nagrada koju su zaslužili! – A Allah brzo svodi račune." (El-Bekare, 200-202.)

Braćo moja u Dini Islamu! U proučenim ajetima prepoznajemo jednu od naših prvih dova koje smo naučili u mektebu i koja je ujedno i jedna od najboljih i najsadržajnijih dova, kao i dova koju je Poslanik, s.a.v.s., najviše učio. A i šta čovjek drugo da poželi? Kad dobije dobro i ovog i onog svijeta, dobio je sve što mu treba.

U svom komentaru ovih ajeta Ibn Kesir primjećuje da postoji jaka veza između zikra i dove, te prepoznaje njihov redoslijed. On kaže da Uzvišeni Allah upućuje Svoje robove da Mu uče dove nakon zikra, jer se dova kojoj prethodi zikr suštinski i praktično razlikuje od dove koja se uči po automatizmu ili u stanju duhovnog odsustva. Naime, kada čovjek bez pripreme podigne ruke prema nebu i počne da uči dovu, njegovo srce je još uvijek zaokupljeno brigama a misli su izgubljene i rastresene. Međutim, ako prije dove prouči zikr, on je ustvari sebe pripremio za dovu – srce se smirilo a njegova svijest postala jača i sigurnija u Allahovu pomoć.

Uzvišeni Allah u časnom Kur'anu navodi brojne primjere dova koje su učili Allahovi poslanici, a kojima su prethodili zikr, tesbih i zahvala Allahu, što nam samo po sebi govori da njihov redoslijed nije slučajan, odnosno da je zikr na neki način preduslov da dova bude primljena.

Pa tako npr. spominje slučaj Junusa, a.s., koga je progutao kit, pa je on u njegov utrobi zavapio: "Nema boga osim Tebe, hvaljen neka si, ja sam se, zaista, prema sebi ogriješio!"

(El-Enbija', 87.) U tami utrobe kita, iz koje nije vidio izlaz i nije mogao sam sebi da pomogne, Junus, a.s., nije rekao: "Gospodaru, spasi me!", već je dovu počeo zikrom "Nema boga osim Tebe!". Time je posvjedočio da niko osim Allaha ne zaslužuje obožavanje i da se samo Njemu čovjek može obratiti sa potpunim pouzdanjem i nadom.

Zatim je rekao: "Hvaljen neka si!", veličajući time Allaha i potvrđujući Njegovu uzvišenost. A onda je uslijedilo priznanje njegove manjkavosti i grješke: "Ja sam se, zaista, prema sebi ogriješio!"

S obzirom da je dovi prethodila lijepa priprema, uslijedio je i lijep odgovor od Gospodara: "I Mi mu se odazvasmo i tegobe ga spasismo; eto, tako Mi spašavamo vjernike." (El-Enbija', 88.)

Sličan primjer nalazimo i u kazivanju o Ejjubu, a.s., koji se u trenucima teškog iskušenja obratio svome Gospodaru: "Mene je nevolja snašla, a Ti si najmilostiviji!" (El-Enbija', 83.) U ovoj kratkoj ali jako sadržajnoj dovi do izraza dolazi lijep edeb. Naime, Ejjub, a.s., nije direktno zatražio ozdravljenje niti je opširno iznosio svoju patnju, već je svoje stanje izrazio jednostavnim riječima: "Mene je nevolja snašla.", da bi odmah zatim spomenuo Allahovo svojstvo koje je naprimjerenije takvom halu: "Ti si najmilostiviji!"

Ovaj spoj potpune ljudske ovisnosti o Allahu i najveće pohvale Njegovoj milosti popraćen je opširnim odgovorom Uzvišenog Allaha: "I Mi mu se odazvasmo i nevolju mu koja ga je mučila otklonismo i vratismo mu, milošću Našom, djecu njegovu i uz njih još toliko i da bude pouka onima koji se Nama klanjaju." (El-Enbija', 84.)

Zatim, u suri Eš-Šu'ara Ibrahim, a.s., na poseban način pokazuje kako se veličanje Allaha i nabrajanje Njegovih blagodati povezuju sa upućivanjem dove. Govoreći o svome Gospodaru, on kaže: "(On je Taj) Koji me je stvorio i na Pravi put uputio, i Koji me hrani i poji, i Koji me kad se razbolim liječi, i Koji će mi život oduzeti, i Koji će me poslije oživjeti, i Koji će mi, nadam se, grješke moje na Sudnjem danu oprostiti!" (Eš-Šu'ara, 78.-82.)

Ibrahim, a.s., nabraja blagodati koje obuhvataju čitav ljudski život: od stvaranja i upute, preko svakodnevne nafake i ozdravljenja, pa do konačnog povratka Allahu i nade u Njegov oprost, i sve te blagodati pripisuje Allahu. I tek onda iznosi svoje molbe: "Gospodaru moj, podari mi mudrost i uvrsti me među one koji su dobri. I učini da me po lijepom spominju oni što će poslije mene doći. I daj da naslijedim Džennet pun blagodati. I oprosti mom ocu, zaista je on zalutao. Nemoj me osramotiti na Dan proživljenja, kada ni imetak ni sinovi od koristi neće biti, već samo ako čovjek zdravog srca pred Allaha dođe." (Eš-Šu'ara, 83-89.)

Braćo moja! Svako od nas ima svojih problema i iskušenja, i većih i manjih, i dužih i kraćih. Oni su tu da nas očiste, ali i da se rješavaju. Možda neke možemo i sami riješiti, ali je puno

lakše i brže kada ih riješi Uzvišeni Allah. Zato, kao što rekosmo – zikr pa dova. Pogotovo ova Junusova, a.s., dova, za koju je Muhammed, s.a.v.s., rekao da nijedan musliman nije njome zamolio Allaha a da mu se Allah nije odazvao.

Molim Dragog Allaha da se odazove i našim dovama. Amin.